

INWONERSPANEL: NAAR EEN DUURZAAM EDE

1. INLEIDING

1.1. ACHTERGROND EN OPZET VAN HET ONDERZOEK

De gemeente Ede werkt aan duurzaamheidsbeleid voor de komende jaren en heeft vooralsnog gekozen voor 5 speerpunten. Aan het Inwonerspanel is gevraagd in hoeverre zij de keuze voor deze speerpunten onderschrijven en hoe er in de beleidsvorming aangesloten kan worden bij initiatieven en wensen van de eigen bevolking. De digitale vragenlijst is medio maart 2015 verstuurd en heeft een respons gekregen van 926 panelleden. Waar relevant, wordt in de rapportage aangegeven of er verschillen in uitkomsten zijn naar leeftijd, geslacht, woongebied en/of eigendomssituatie van de woning.

1.2. OPZET RAPPORTAGE

Hoofdstuk 2 beschrijft de mening van het Inwonerspanel over de beleidskeuzes. Hoofdstuk 3 gaat in op de verduurzaming van de eigen woning en de houding van de panelleden ten opzichte van duurzame woningen en duurzame woonwijken. Hoofdstuk 4 beschrijft het huidige gebruik van verschillende vervoermiddelen voor verschillende doelen en de kansen die er wellicht zijn voor autodelen en energiezuinige auto's. Hoofdstuk 5 gaat over de gemeentelijke communicatie rondom duurzaamheid. De rapportage sluit af met een samenvatting en conclusies.

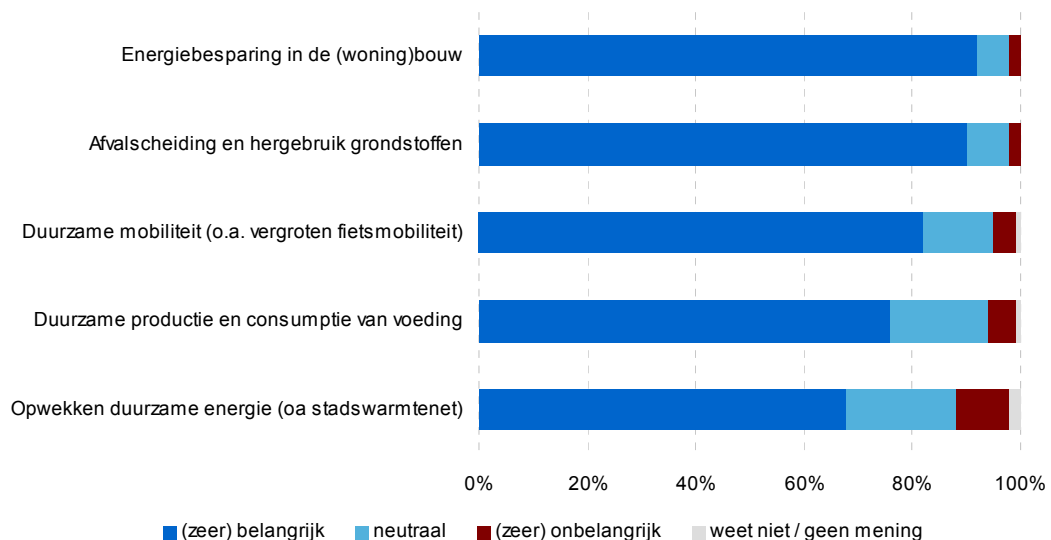
2. DRAAGVLAK VOOR DE SPEERPUNTEN

De gemeente Ede werkt aan een duurzaamheidsbeleid voor de komende jaren. Daarbij heeft de gemeente vooralsnog voor 5 speerpunten gekozen: opwekken duurzame energie, duurzame mobiliteit, energiebesparing in de (woning)bouw, duurzame productie en consumptie van voeding en afvalscheiding en hergebruik van grondstoffen. In hoeverre onderschrijven Edenaren de keuze voor deze speerpunten?

2.1. BEOORDELING KEUZE VOOR DE 5 SPEERPUNTEN

Alle speerpunten worden door minimaal tweederde van het panel als (zeer) belangrijk beoordeeld. Energiebesparing in de (woning)bouw en Afvalscheiding en hergebruik van grondstoffen zijn speerpunten die door bijna iedereen (zeer) belangrijk gevonden worden. Bij de speerpunten Opwekken duurzame energie en Duurzame productie en consumptie van voeding is er een kleine groep (5-10%) die dit een (zeer) onbelangrijk speerpunt vindt.

Figuur 2.1 Hoe belangrijk vindt u onderstaande speerpunten?

Bron: Inwonerspanel 2015

Driekwart van de panelleden vindt het goed dat de gemeente met deze speerpunten de komende jaren extra inzet op duurzaamheid. Een hele kleine groep vindt dat de gemeente Ede nu al teveel inzet op duurzaamheid. Vrouwen en mensen tot 35 jaar zijn vaker enthousiast over extra duurzaamheidsbeleid in Ede.

Figuur 2.2 Wat vindt u ervan dat de gemeente Ede extra inzet op duurzaamheid?

Bron: Inwonerspanel 2015

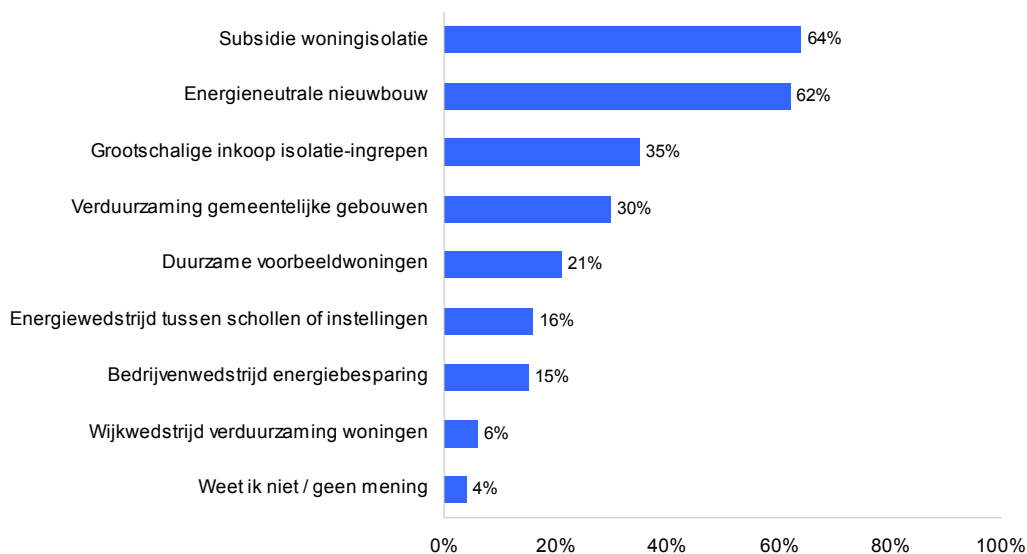
2.2. WAAR ZOU DE GEMEENTE BINNEN DE SPEERPUNTEN OP IN MOETEN ZETTEN?

In deze paragraaf wordt per speerpunt besproken waar de gemeente Ede naar het oordeel van de panelleden op in zou moeten zetten. Per speerpunt is een aantal mogelijke projecten benoemd. De panelleden mochten per speerpunt maximaal drie mogelijke projecten kiezen. Per speerpunt varieert het aantal keuzemogelijkheden. Hoe meer projecten per speerpunt, hoe kleiner de kans dat een individueel project hoog scoort. De drie 'stemmen' worden namelijk verdeeld over meerdere projecten.

Het speerpunt dat volgens de panelleden het meest belangrijk is, namelijk energiebesparing in de (woning)bouw, wordt hieronder als eerste besproken. Het speerpunt dat men het minst belangrijk vindt, als laatste.

De panelleden die vinden dat de gemeente Ede nu al teveel doet aan duurzaamheid (3%), hebben deze vragen niet beantwoord. Deze mensen hebben ook de vragen in de volgende paragraaf, over de bijdrage die mensen zelf willen leveren aan het vergroten van de duurzaamheid, niet beantwoord.

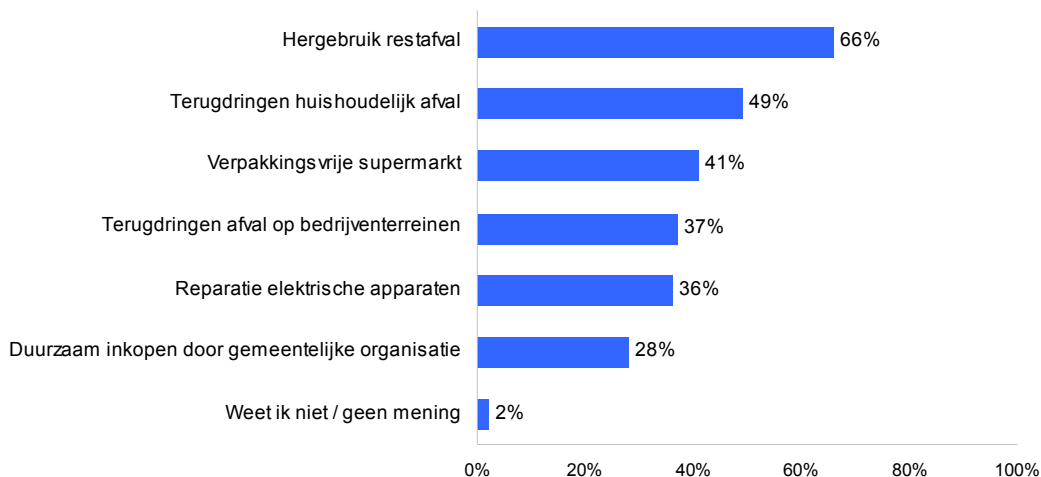
Figuur 2.3 Waar zou de gemeente volgens u vooral op in moeten zetten om energiebesparing in de (woning)bouw te bevorderen? (maximaal 3 antwoorden per respondent)

Bron: Inwonerspanel 2015

De panelleden zijn het meest enthousiast over een subsidieregeling voor woningisolatie en energieneutrale nieuwbouw. Ook is een derde van de panelleden positief over grootschalige inkoop van isolatie-ingrepen en verduurzaming van gemeentelijke gebouwen. Een vijfde van de panelleden vindt het belangrijk dat er duurzame voorbeeldwoningen komen. De overige projecten krijgen minder steun van de panelleden.

Figuur 2.4 Waar zou de gemeente volgens u vooral op in moeten zetten om afvalscheiding en hergebruik van grondstoffen te bevorderen? (maximaal 3 antwoorden per respondent)

Bron: Inwonerspanel 2015

Volgens de panelleden is hergebruik van restafval het belangrijkste waar de gemeente op in zou moeten zetten. Duurzaam inkopen door de gemeentelijke organisatie wordt door het minst aantal panelleden belangrijk gevonden. Terugdringen huishoudelijk afval, de verpakkingsvrije supermarkt, terugdringen afval op bedrijventerreinen en reparatie van elektrische apparaten, wordt door een derde tot de helft van de panelleden gekozen.

Figuur 2.5 Waar zou de gemeente volgens u vooral op in moeten zetten om duurzame mobiliteit te bevorderen?
(maximaal 3 antwoorden per respondent)

Bron: Inwonerspanel 2015

Het verbeteren van fietsroutes is een project waarvan twee derde van de panelleden vindt dat de gemeente daar vooral op in zou moeten zetten. Ook het fietsgebruik stimuleren en belonen en het uitbreiden van de fietsinfrastructuur, bijvoorbeeld door de aanleg van snelfietsroutes, scoren hoog. SolarRoads en recreatieve routes kunnen ook op redelijk wat steun rekenen. De andere mogelijke projecten worden door duidelijk minder panelleden gekozen.

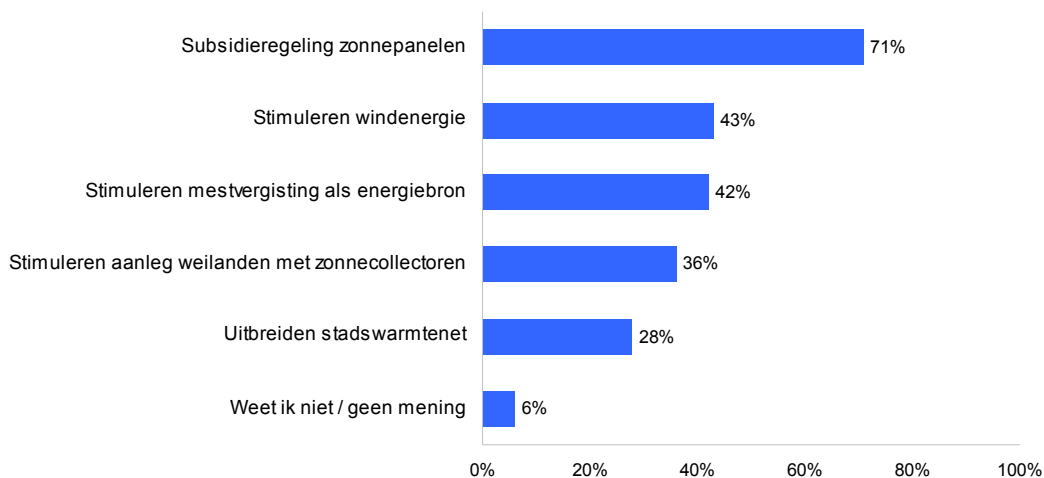
Figuur 2.6 Waar zou de gemeente volgens u vooral op in moeten zetten om duurzame productie en consumptie van voeding te bevorderen? (maximaal 3 antwoorden per respondent)

Bron: Inwonerspanel 2015

Panelleden vinden het verminderen van voedselverspilling en lokale producten in lokale winkels en horeca belangrijk binnen het speerpunt duurzame productie en consumptie van voeding. Een kwart tot een derde van de respondenten kiest ook voor het stimuleren van seizoensgebonden producten, van gezond eten in sportkantines en van stadstuinen c.q. stadslandbouw. De andere mogelijke projecten worden minder vaak gekozen door het panel.

Figuur 2.7 Waar zou de gemeente volgens u vooral op in moeten zetten om de opwekking van duurzame energie te bevorderen? (maximaal 3 antwoorden per respondent)

Bron: Inwonerspanel 2015

Een subsidieregeling voor zonnepanelen is volgens het panel heel belangrijk als het gaat om het bevorderen van het opwekken van duurzame energie. Windenergie, mestvergisting en

weilanden met zonnecollectoren krijgen ook steun van een derde tot de helft van het panel. De uitbreiding van het stadswarmtenet is voor ruim een kwart van het panel iets waar de gemeente zich vooral op zou moeten richten.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de 5 speerpunten in volgorde van belangrijkheid, met per speerpunt de belangrijkste projecten volgens het Inwonerspanel. De projecten die door minimaal 45% van de panelleden zijn gekozen, zijn opgenomen in onderstaand overzicht.

Tabel 2.1 Prioritering van de speerpunt's en de projecten, volgens het Inwonerspanel

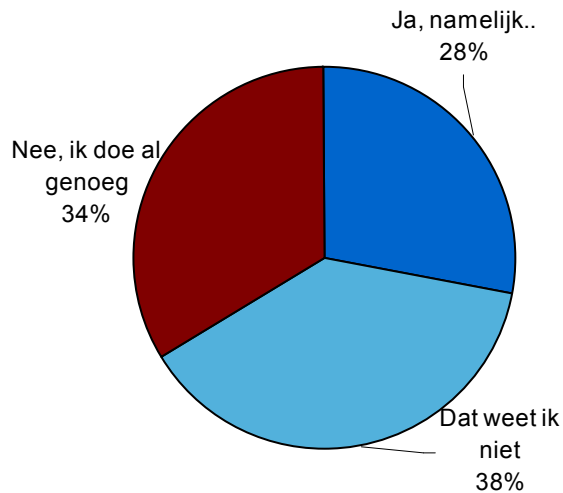
Speerpunt	(Zeer) belangrijk	Vooral inzetten op:
Energiebesparing in de (woning)bouw	92%	- Subsidie woningisolatie - Energieneutrale nieuwbouw
Afvalscheiding en hergebruik grondstoffen	90%	- Hergebruik restafval - Terugdringen huishoudelijk afval
Duurzame mobiliteit	82%	- Fietsgebruik stimuleren en belonen - Verbeteren fietsroutes - Uitbreiden fietsinfrastructuur
Duurzame productie en consumptie van voeding	76%	- Tegengaan voedselverspilling - Lokale producten in lokale winkels en horeca
Opwekken van duurzame energie	68%	- Subsidie zonnepanelen

Bron: Inwonerspanel 2015

2.3. DE EIGEN BIJDRAGE AAN DUURZAAMHEID

Zouden mensen zelf een (extra) bijdrage willen leveren aan een duurzamer Ede? En op welk gebied? En zouden zij in de toekomst willen deelnemen aan proefprojecten (pilots) op het gebied van duurzaamheid. Deze vragen zijn voorgelegd aan het panel.

Figuur 2.8 Zou u zelf een (extra) bijdrage willen leveren aan een duurzamer Ede?

Bron: Inwonerspanel 2015

Ruim een kwart van de panelleden wil een extra bijdrage leveren aan een duurzamer Ede. Zij noemen hier vooral maatregelen die zij dicht bij huis kunnen nemen, zoals beter afval scheiden (105 keer genoemd), vaker de fiets pakken (49 keer genoemd), zonnepanelen installeren (46 keer genoemd) en de woning beter isoleren (24 keer genoemd).

Van de mensen die een extra bijdrage willen leveren, wil tweederde in de toekomst deelnemen aan proefprojecten van de gemeente Ede op het gebied van duurzaamheid.

3. VERDUURZAMING VAN WONINGEN

3.1. ENERGIELABELS VAN DE WONINGEN

Van de panelleden woont 83% in een koopwoning, en 17% huurt een woning. Ten opzichte van de Edese woningvoorraad (waarvan zo'n twee derde uit koopwoningen bestaat) is er dus een oververtegenwoordiging van panelleden met een koopwoning. Aan de panelleden is ook gevraagd naar het energielabel van de woning. Hieronder staat de verdeling.

Tabel 3.1 Huur- en koopwoningen naar energielabel, deelnemers Inwonerspanel

Energielabel	Huurwoning	(Woonstede)	Koopwoning	Totaal
A	9%	(9%)	11%	11%
B	4%	(14%)	19%	16%
C	7%	(34%)	29%	25%
D	5%	(28%)	5%	5%
E	2%	(10%)	3%	3%
F	4%	(4%)	6%	6%
G	3%	(1%)	5%	5%
Weet niet	66%		22%	29%
Totaal	100%	(100%)	100%	100%

Bron: Inwonerspanel 2015 en energielabelatlas.nl

Wat allereerst opvalt, is dat huurders vaak niet weten welk energielabel hun woning heeft. Maar ook bij eigenaren van een koopwoning is dit bij bijna een kwart niet bekend. Op www.energielabelatlas.nl staan de energielabels van woningen geregistreerd. Er zijn nog weinig koopwoningen met een definitieve energielabel. Het betreft vaak indicatieve labels. Woonstede in Ede heeft wel de werkelijke energielabels van haar woningbestand in beeld. Die zijn opgenomen in bovenstaande tabel. We zien dat in werkelijkheid een derde van de corporatiewoningen een energielabel C heeft. Energielabel A en B staan voor een energiezuinige woning, energielabel C is acceptabel en de overige labels gelden als niet-energiezuinig.

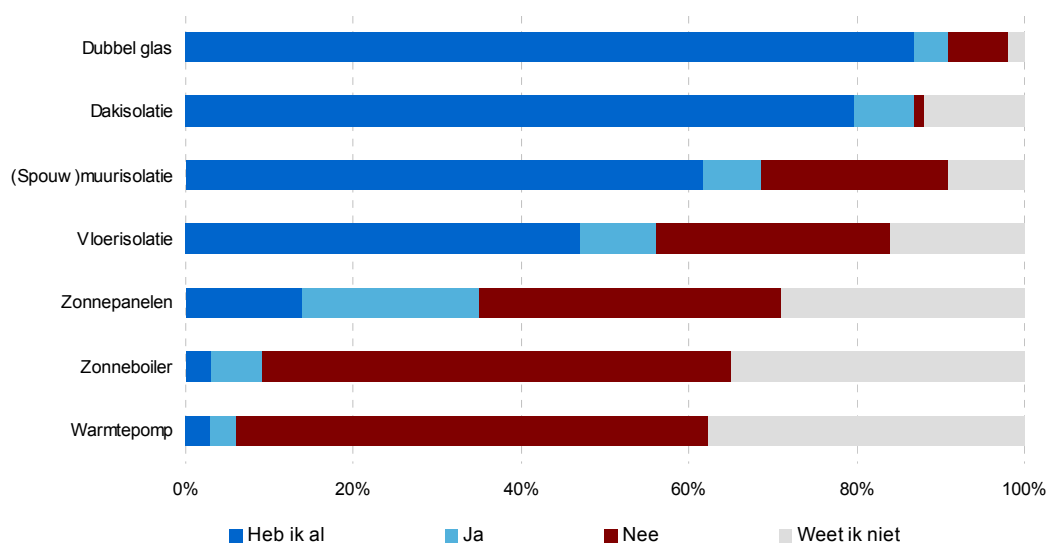
3.2. VERDUURZAMEN VAN DE EIGEN WONING

Aan het panel is voorgelegd welke maatregelen de leden voor de komende vijf jaar verwachten te nemen om de eigen woning energiezuiniger te maken. Uiteraard zijn deze vragen alleen gesteld aan de mensen met een eigen woning, en niet aan huurders.

We zien in de figuur op de volgende bladzijde dat de meeste woningen dubbel glas hebben en dat ook dakisolatie vaak voorkomt. Twee derde van de koopwoningen van de panelleden heeft (spouw)muurisolatie, en bijna de helft heeft vloerisolatie. Zonnepanelen, een zonneboiler en een warmtepomp komen (nog) niet zo vaak voor. Als we kijken naar de verbeterplannen voor de woning, dan wordt het plaatsen van zonnepanelen het vaakst verwacht door de panelleden. Een vijfde van de eigenaren van een koopwoning verwacht de komende vijf jaar zonnepanelen te installeren. Alle andere mogelijke maatregelen worden door een kleinere groep verwacht, waarbij isolerende maatregelen (verwacht door 6% tot 8% van de panelleden met een koopwoning) vaker verwacht worden dan de overige maatregelen.

Bij de maatregelen die nog niet zo vaak genomen zijn (vloerisolatie, zonnepanelen, zonneboiler en warmtepomp) is de groep die niet weet of ze de maatregel zouden willen nemen relatief groot. Blijkbaar zijn deze maatregelen nog niet zo bekend. Extra informatie hierover zou de bereidheid om deze maatregel te nemen wellicht kunnen vergroten.

Figuur 3.1 Verwacht u de komende 5 jaar de volgende maatregelen te nemen om uw woning energiezuiniger te maken?

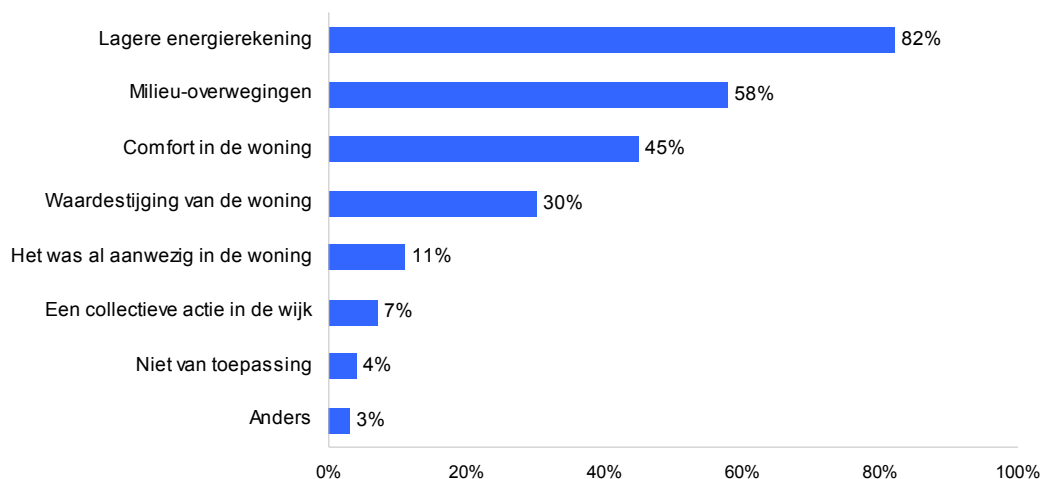

Bron: Inwonerspanel 2015

Panelleden met een relatief onzuinige woning (energielabel D tot en met G) verwachten de komende jaren vaker maatregelen te nemen dan panelleden die al een relatief energiezuinige woning hebben.

Aan alle panelleden met een koopwoning is gevraagd wat voor hen redenen zijn om maatregelen te nemen om de woning energiezuiniger te maken.

Figuur 3.2 Wat zijn voor u redenen om maatregelen te nemen om uw woning energiezuiniger te maken? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Inwonerspanel 2015

Voor veel panelleden is een reden om de woning energiezuiniger te maken dat daardoor de energierekening lager wordt. Op de tweede plaats worden milieu-overwegingen genoemd, en daarna comfort in de woning en waardestijging van de woning.

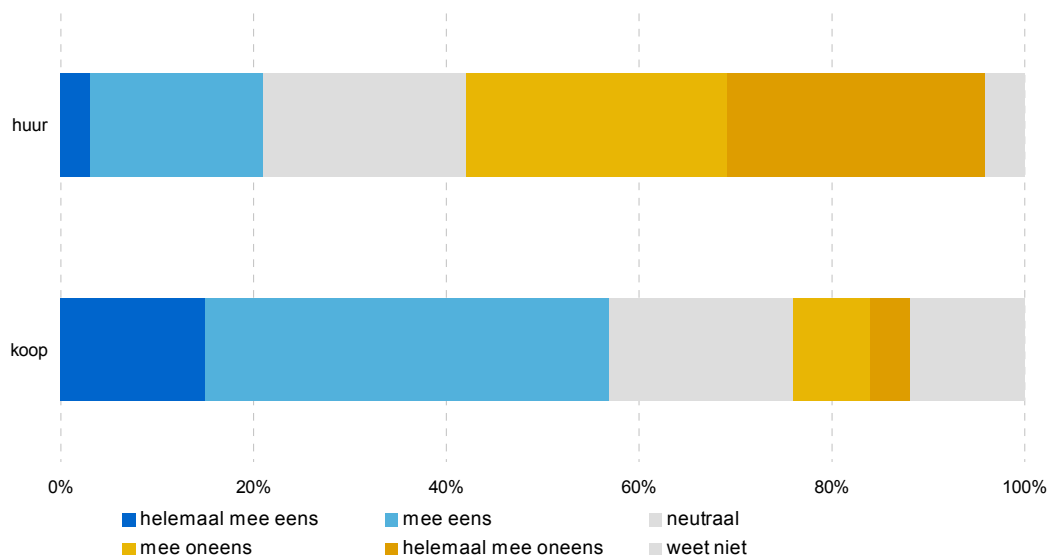
Panelleden die de categorie 'anders' hebben gekozen, hebben aangegeven dat ze in een koopflat wonen en daardoor dergelijke maatregelen niet zelfstandig kunnen nemen. Of dat ze gaan verhuizen en dus nu geen maatregelen willen nemen. Of dat ze bijvoorbeeld wel

overwogen hebben om zonnepanelen te plaatsen, maar dat dit praktisch niet mogelijk bleek, bijvoorbeeld door de aanwezigheid van bomen rondom de woning.

3.3. WAARDE VAN EEN ENERGIEZUINIGE WONING

Aan de panelleden is voorgelegd of zij vinden dat energiezuinige woningen méér mogen kosten dan onzuinige woningen, in verkoopprijs dan wel in huurprijs, aangezien de energielasten lager zullen zijn. Bij huurwoningen zou het dan gaan om verhoging van de huur na het nemen van energiemaatregelen zoals het isoleren van de woningen en het leggen van zonnepanelen op de daken.

Figuur 3.3 Energiezuinige woningen mogen meer kosten (verkoopprijs c.q. huurprijs)

Bron: Inwonerspanel 2015

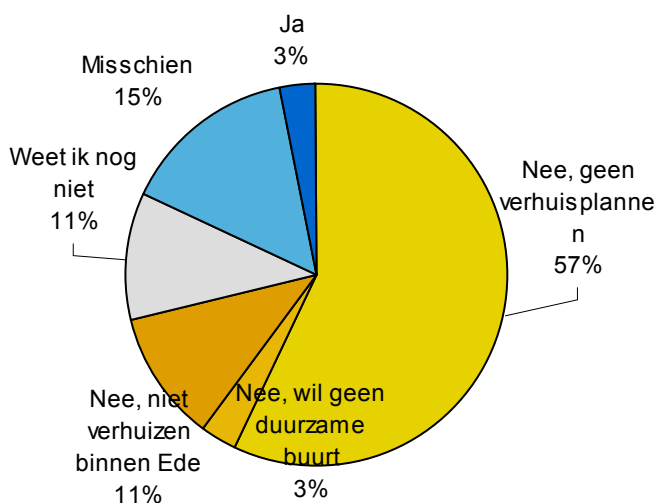
We zien in bovenstaande figuur dat panelleden met een koopwoning het idee omarmen dat energiezuinige woningen méér kosten dan onzuinige woningen. Huurders zijn duidelijk minder positief over een huurverhoging na bijvoorbeeld isolatie van de woning door de verhuurder, ook al dalen de energiekosten.

3.4. BELANGSTELLING VOOR EEN DUURZAME WOONBUURT

Er zijn plannen voor het ontwikkelen van een duurzame woonbuurt in Ede. Aan de panelleden is gevraagd naar hun interesse voor het wonen in een duurzame woonbuurt in Ede. Wat allereerst opvalt, is dat een grote groep geen verhuisplannen heeft. Sommigen willen niet wonen in een duurzame woonbuurt en een groep wil niet verhuizen binnen Ede. Van alle panelleden is 3% enthousiast voor een verhuizing naar een dergelijke woonbuurt, 15% heeft misschien belangstelling en 11% weet het (nog) niet. De overigen hebben geen verhuisplannen, willen niet binnen Ede verhuizen of willen niet verhuizen naar een duurzame woonbuurt.

Als we de groep die potentieel geïnteresseerd is (panelleden die 'weet nog niet', 'misschien' en 'ja' antwoorden) vergelijken met de groep die geen interesse heeft voor een duurzame woonbuurt in Ede, dan valt op dat de groep die met mogelijk geïnteresseerd is in een dergelijke woonbuurt, vooral bestaat uit de starters: mensen tot 35 jaar die nu in een huurwoning wonen. Het gaat ook vaker om mensen die in Ede-stad wonen (maar niet in Ede-centrum).

Figuur 3.4 Belangstelling voor een duurzame woonbuurt in Ede

Bron: Inwonerspanel 2015

Van de mensen die (mogelijk) verhuisgeneigd zijn, namelijk 43% van de panelleden, heeft zo'n 40% (misschien) belangstelling voor een duurzame woonbuurt in Ede. De rest wil geen duurzame woonbuurt, wil niet binnen Ede verhuizen of weet het nog niet.

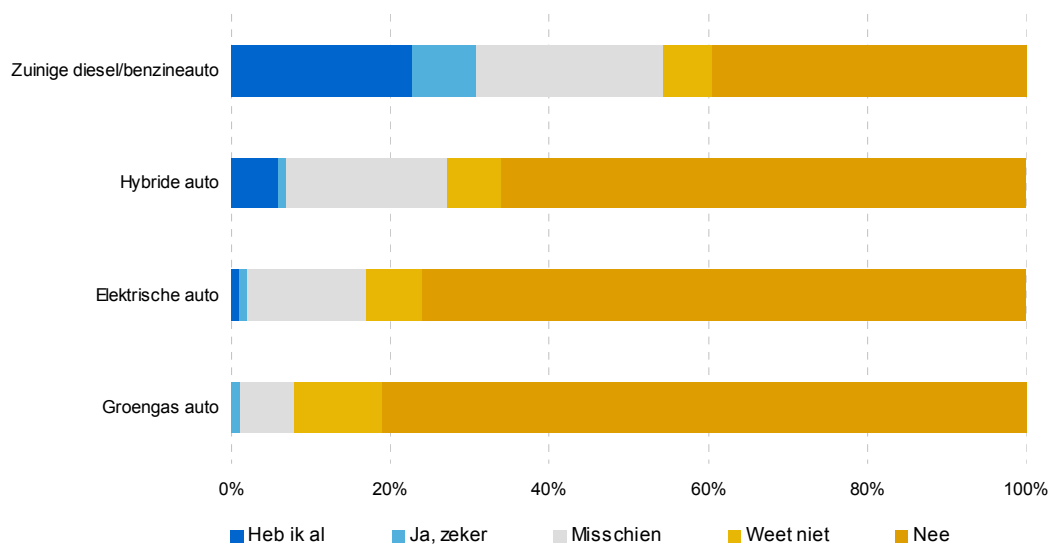
Aan de panelleden die hun voorkeur uitspreken om te wonen in een duurzame woonbuurt in Ede, is gevraagd waarom ze dat aantrekkelijk vinden. Hier is door 29 panelleden een antwoord ingevuld. Het vaakst geeft men aan dat men duurzaamheid in algemene zin belangrijk vindt. Bij een aantal mensen gaat het om het tegengaan van (energie)verspilling, om minder afhankelijk te zijn van energieleveranciers of om lagere energiekosten. Anderen gaat het om het wonen met gelijkgestemden. Een aantal geeft aan dat ze betrokken zijn bij de ontwikkeling van het Boddegat. Enkele panelleden geven aan dat ze dan wel graag een seniorenwoning willen of dat hun voorkeur uitgaat naar Bennekom

4. DUURZAME MOBILITEIT

4.1. INTERESSE IN ENERGIEZUINIGE AUTO'S

Aan de panelleden is gevraagd of zij overwegen om een energiezuinige auto aan te schaffen. We zien dat een zuinige diesel- of benzineauto momenteel vaker gekozen wordt dan een hybride, elektrische of groengas auto. In totaal heeft 27% van de panelleden (naar eigen inschatting) één of meerdere energiezuinige auto's. Het gaat hier vooral om een zuinige benzine- of dieselauto, waarbij geen norm is gesteld voor de mate van zuinigheid.

Figuur 4.1 Overweegt u of uw huishouden om binnen twee jaar één van onderstaande energiezuinige auto's aan te schaffen?

Bron: Inwonerspanel 2015

Voor de komende twee jaar overweegt 43% van het panel om (zeker of misschien) een energiezuinige auto aan te schaffen. Ze verwachten dan vaker om een zuinige diesel- of benzineauto aan te schaffen dan een ander type energiezuinige auto. Voor de hybride, elektrische en groengas auto zijn er bijna geen panelleden die er zeker van zijn dat ze die willen aanschaffen, wel panelleden die het overwegen.

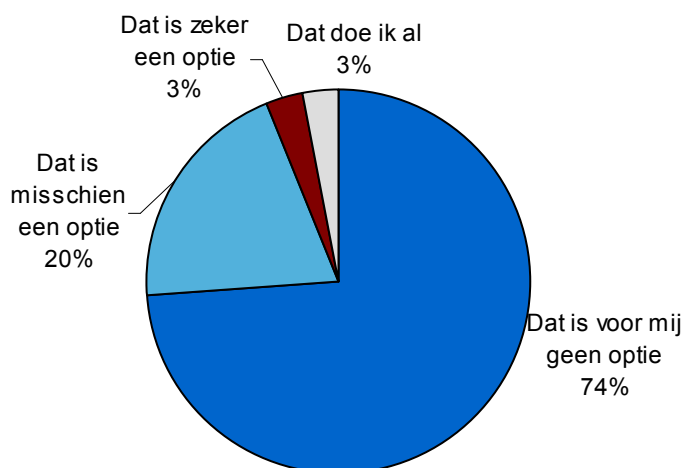
Wie hebben er momenteel een energiezuinige auto en wie overweegt om er een aan te schaffen? Panelleden die twee auto's hebben en in een koopwoning wonen, hebben vaker een energiezuinige auto. Er zijn geen verschillen naar leeftijd of tussen Ede-stad en de dorpen.

Bij de intentie om een energiezuinige auto aan te schaffen, ligt dit iets anders. Ook hier zijn het vaker mensen die in een koopwoning wonen en die momenteel twee auto's hebben. Daarnaast gaat het ook vaker om mensen in de leeftijd van 35-45 jaar en om inwoners van de buitendorpen. Ten slotte overwegen de panelleden die nu nog geen energiezuinige auto hebben vaker om er een aan te schaffen dan degene die al een energiezuinige auto rijden.

4.2. INTERESSE IN AUTODELEN

Via bijvoorbeeld MyWheels of SnappCar kun je de eigen auto verhuren aan anderen of zelf een deelauto huren. Het is ook mogelijk om je auto te delen met bekenden. Aan de panelleden is gevraagd hoe zij aankijken tegen het verhuren van hun auto, in de huidige situatie. Voor drie kwart van de panelleden is het verhuren van de eigen auto geen optie. Een kwart zou dit (wellicht) wel willen of doet het al.

Figuur 4.2 Hoe kijkt u aan tegen het verhuren van uw auto, in uw situatie?

Bron: Inwonerspanel 2015

Vrouwen hebben vaker (enige) interesse in het verhuren van hun auto dan mannen.

Het is natuurlijk ook mogelijk om een auto te huren. Aan de panelleden is gevraagd of zij, als er voldoende deelauto's beschikbaar zouden zijn, overwegen om hun auto te verkopen.

Tabel 4.1 Zou u bij voldoende beschikbaarheid van deelauto's overwegen om uw auto te verkopen?

	Huishoudens met 1 auto	Huishoudens met 2 auto's
Nee, ik verkoop geen auto, een auto huren is voor mij geen optie	68%	64%
Nee, ik verkoop geen auto, maar ik zou soms wel een auto willen huren	8%	4%
Misschien	20%	20%
Ja, verkopen is dan zeker een optie	4%	12%
Totaal	100%	100%

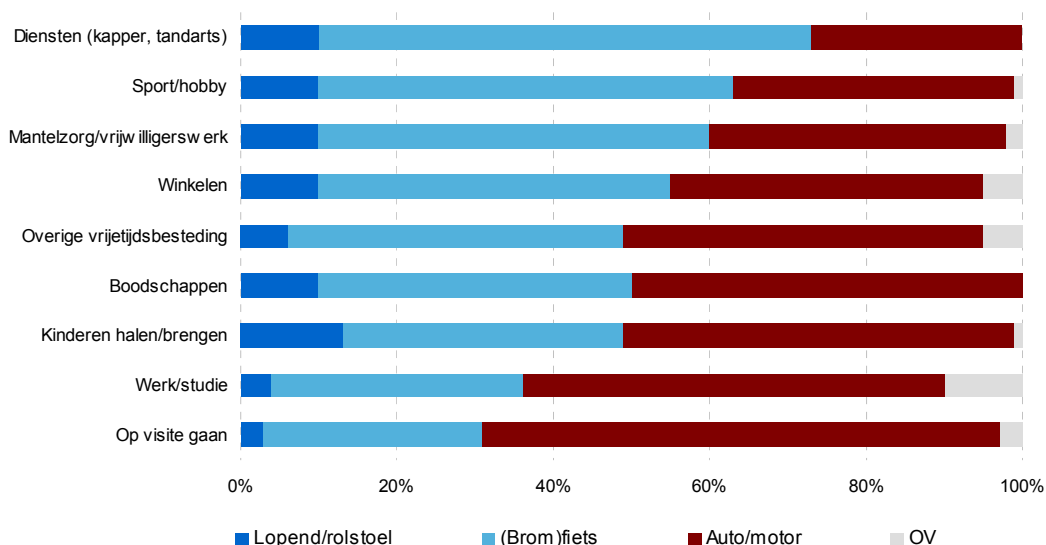
Bron: Inwonerspanel 2015 en energielabelatlas.nl

Twee derde van de huishoudens vindt een auto huren sowieso geen optie. Een kleine groep zou de auto niet willen verkopen, maar wel af en toe een deelauto willen huren. Voor ongeveer een kwart van de panelleden is het wellicht mogelijk om een deelauto te huren en dan een auto te verkopen, vooropgesteld dat er voldoende deelauto's beschikbaar zijn. Voor panelleden met twee auto's is dit vaker een optie dan voor panelleden met een auto. Voor inwoners van de buitendorpen is het minder vaak een optie om een deelauto te huren.

4.3. KEUZE VOOR VERVOERMIDDEL PER ACTIVITEIT

De panelleden hebben aangegeven welk vervoermiddel zij doorgaans gebruiken voor verschillende activiteiten.

Figuur 4.3 Welk vervoermiddel gebruikt u doorgaans voor onderstaande activiteiten?

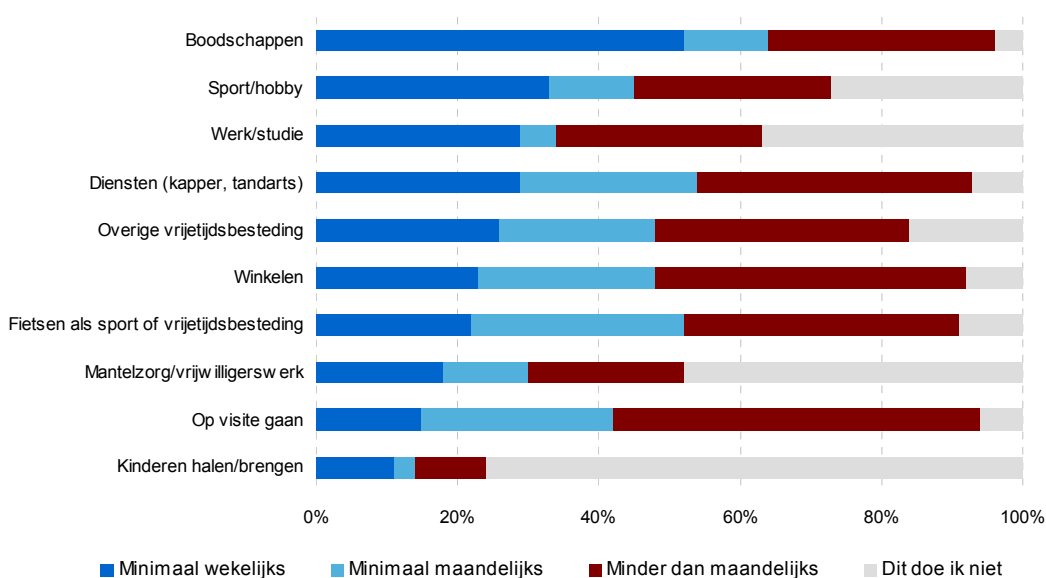

Bron: Inwonerspanel 2015

Voor het bezoek aan diensten als tandarts, kapper en bank gebruiken de panelleden het vaakst hun fiets, gevolgd door sport/hobby en mantelzorg/vrijwilligerswerk. Voor winkelen gebruikt het Edese panel vaker de fiets dan voor boodschappen. Als men op visite gaat of naar werk/studie, dan pakt men vaker de auto.

Per activiteit kiest 2%-6% van de panelleden doorgaans voor carpoolen. Het hoogst scoren hier sport/hobby, vrijetijd en winkelen. In totaal kiest 17% van de panelleden bij een of meerdere activiteiten doorgaans voor carpoolen. Panelleden met twee auto's kiezen vaker voor carpoolen. Er is hier geen verschil tussen mannen en vrouwen, naar leeftijd of naar woongebied.

Figuur 4.4 Hoe vaak gebruikt u de fiets voor onderstaande activiteiten?

Bron: Inwonerspanel 2015

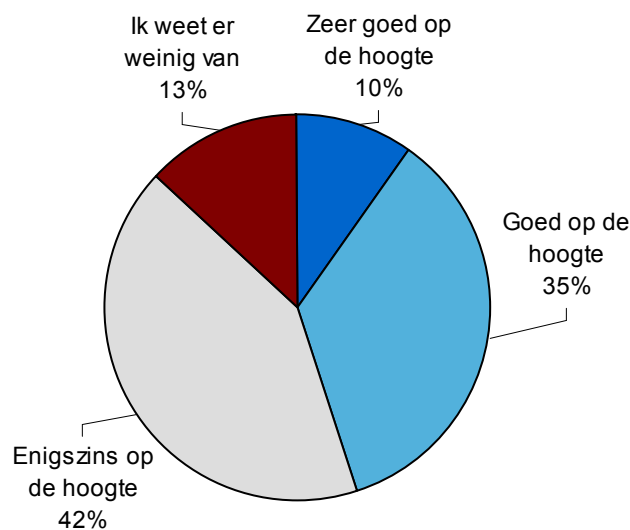
De activiteit waarvoor de panelleden het meest regelmatig de fiets pakken, is boodschappen doen, gevolgd door sport/hobby, werk/studie en diensten (kapper, tandarts, bank). Niet alle panelleden ondernemen alle activiteiten. Als ze een bepaalde activiteit niet ondernemen, kunnen ze daarvoor ook niet de fiets nemen.

5. GEMEENTELIJKE COMMUNICATIE

5.1. KENNIS OVER DUURZAAM WONEN EN LEVEN

In hoeverre vinden de panelleden dat ze op de hoogte zijn van de mogelijkheden om duurzaam te wonen en te leven? En zijn ze bekend met een aantal gemeentelijke initiatieven die het doel hebben om de woning te verduurzamen? Dat komt aan de orde in deze paragraaf.

Figuur 5.1 In hoeverre bent u op de hoogte van de mogelijkheden om duurzaam te wonen en te leven?

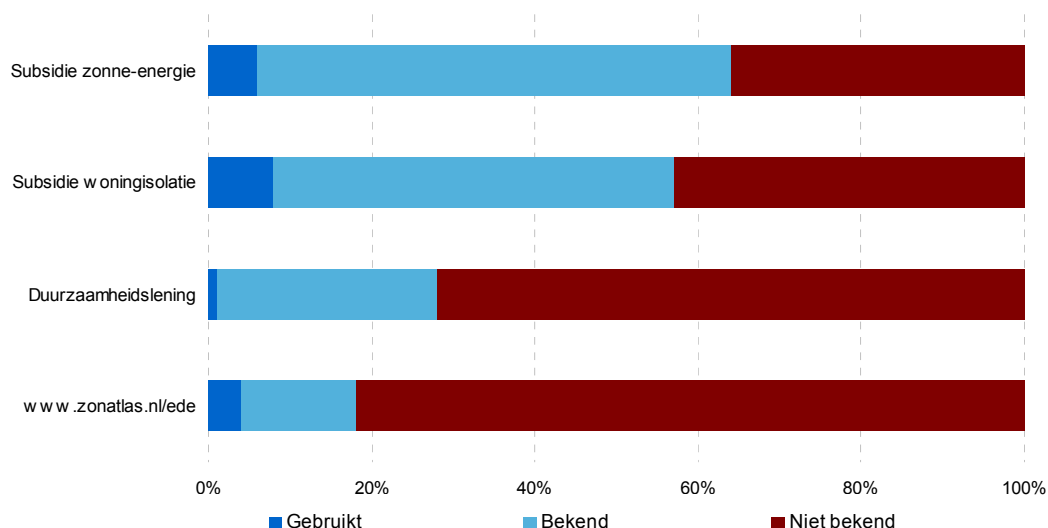
Bron: Inwonerspanel 2015

Minder dan de helft van de panelleden acht zichzelf (zeer) goed op de hoogte van de mogelijkheden om duurzaam te wonen en te leven. Een even grote groep acht zichzelf enigszins op de hoogte. Een op de acht weet er weinig van.

Mannen en inwoners van de dorpen rondom Ede geven iets vaker aan dat ze (zeer) goed op de hoogte zijn van de mogelijkheden om duurzaam te wonen en te leven. Vrouwen en Edenaren tot 35 jaar geven vaker aan dat ze enigszins of niet goed op de hoogte zijn van de mogelijkheden.

De gemeente Ede kent een aantal zaken om duurzaamheid van de woning te bevorderen: een subsidie voor zonne-energie, een subsidie voor woningisolatie, een duurzaamheidslening en de Edese webpagina binnen www.zonatlas.nl, waar je kunt zien welke daken in een gemeente geschikt zijn voor het plaatsen van zonnepanelen en het opwekken van zonne-energie. Huiseigenaren kunnen door middel van een eenvoudige rekenmodule snel uitrekenen wat de investering hen zal opleveren. Voor zonnepanelen was in de gemeente Ede een budget van 60.000 euro beschikbaar. Inwoners konden subsidie krijgen voor een vierde van de gemaakte kosten met een maximum subsidie van 500 euro. Het budget is inmiddels geheel besteed aan nieuwe zonnepanelen in Ede en daarom kunnen er geen nieuwe aanvragen meer worden ingediend.

Figuur 5.2 Bent u bekend met onderstaande gemeentelijke initiatieven?

Bron: Inwonerspanel 2015

We zien dat de subsidies voor zonne-energie en woningisolatie het meest bekend en gebruikt zijn. De duurzaamheidslening en de zonatlas zijn minder bekend en ook minder vaak gebruikt door de panelleden. Voor alle initiatieven geldt dat mannen ze vaker kennen dan vrouwen, dat naarmate men ouder is, de bekendheid groter is en inwoners van de dorpen kennen de initiatieven minder vaak dan de inwoners van Ede-stad. Panelleden met een koopwoning hebben (uiteraard) vaker gebruik gemaakt van bovenstaande initiatieven. Panelleden in een huurwoning kennen de initiatieven wel relatief vaak.

5.2. GEMEENTELIJKE COMMUNICATIE OVER DUURZAAMHEID

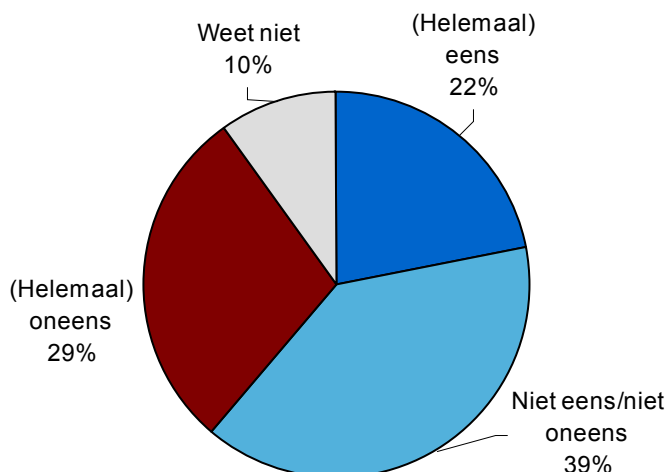
In het najaar van 2014 is in het gemeentelijk onderzoek Inwoners aan het woord een tweetal stellingen voorgelegd aan de Edenaren:

- De gemeente Ede betreft burgers voldoende bij haar plannen en activiteiten
- Ik heb voldoende mogelijkheden om me te informeren over de wijze waarop de gemeenteraad van Ede besluiten neemt en over de besluiten die genomen worden.

Aan het Inwonerspanel is nu de volgende stelling voorgelegd:

De gemeente Ede informeert mij voldoende over de mogelijkheden om duurzaam te wonen en te leven.

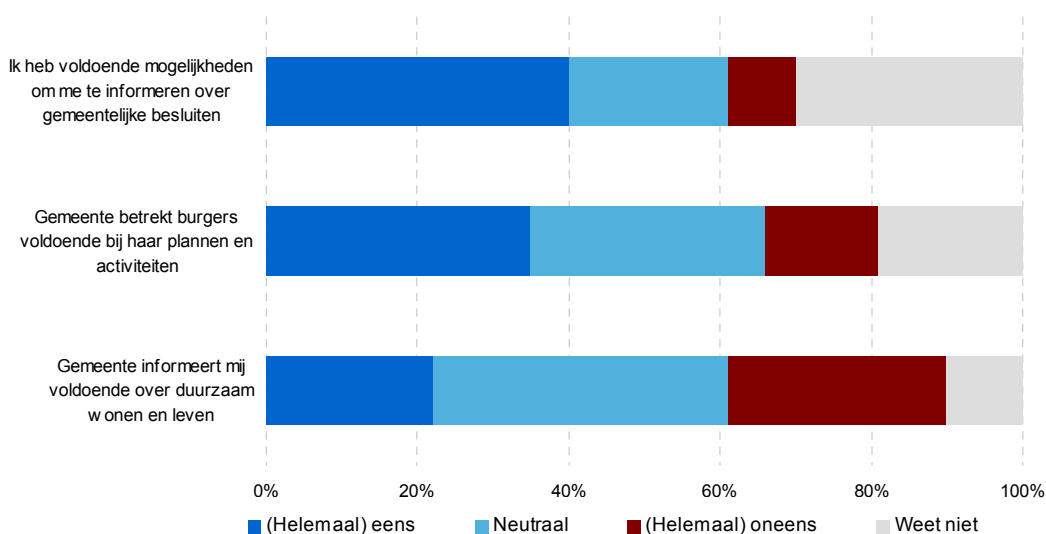
Figuur 5.3 De gemeente Ede informeert mij voldoende over de mogelijkheden om duurzaam te wonen en te leven.

Bron: Inwonerspanel 2015

Een kwart van de panelleden onderschrijft deze stelling. Nog eens een kwart is het hier (helemaal) mee oneens. De rest is neutraal of weet het niet. In vergelijking met de twee stellingen die zijn voorgelegd aan de inwoners van Ede in het onderzoek Inwoners aan het woord 2014, scoort deze stelling laag.

Figuur 5.4 Scores op drie stellingen over gemeentelijke communicatie

Bron: Inwonerspanel 2015

Overigens zijn de stellingen natuurlijk niet helemaal vergelijkbaar. Wel lijkt er behoefte aan extra informatie vanuit de gemeente over duurzaam wonen en leven.

Aan de panelleden is gevraagd wat er (nog) beter zou kunnen als het gaat om de informatie die de gemeente verstrekt. Bijna een derde van de panelleden heeft tips en opmerkingen gegeven.

De panelleden doen vooral suggesties voor de inzet van verschillende informatiekanaalen: Een aparte pagina in Ede Stad, berichten in Edese Post, Lunterse Krant, de gemeentegids, de gemeentelijke website, facebook, twitter, e-mail, folders, brieven posters in supermarkten,

het welkom-in-Ede-pakket, via de corporaties, voorlichtingsavonden in wijken en buurten en (gesubsidieerde) adviseurs-aan-huis.

5.3. TIPS EN SUGGESTIES

Tot slot is aan de panelleden gevraagd of ze nog suggesties of ideeën hebben met betrekking tot duurzaamheid. In totaal hebben 161 panelleden gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een tip of suggestie te geven.

Veel opmerkingen zijn herhalingen van eerdere vragen, waarbij mensen (nogmaals) aangeven dat ze iets heel belangrijk vinden of juist niet willen. Ook worden er veel opmerkingen gemaakt over het systeem van afvalinzameling in Ede (over een kliko voor plastic, over inzamelpunten, over strippenkaarten voor het inleveren van afval et cetera).

Nieuwe suggesties zijn:

- hou het simpel en uitvoerbaar
- kachelhout uit de bossen aanbieden aan de inwoners van Ede
- aandacht voor bomen, groen en ecologisch systeem ontbreekt in dit beleid
- let op kosten en baten
- beperk verlichting van bedrijven/gemeentehuis in de avond en nacht
- geen nieuwbouw maar herbestemming van leegstaande panden
- betrek scholen en geef duurzaamheid een plaats in het onderwijs
- een jaarlijkse energie-bespaardag in Ede
- groengas tankstation in Ede en productie groen gas in Ede
- een duurzaamheidsloket in het gemeentehuis
- oversteekplaatsen voor voetgangers
- voorrang voor fietsers bij rotondes en oversteekplaatsen
- plastic afval inzamelen bij bedrijven
- P&R-locatie aan de rand van Ede, met (schoon) vervoer naar het centrum
- beperkt waterlozing door particulieren
- organiseer zaken op wijkniveau
- meer boetes en verplichtingen
- meer subsidies
- sap- en melkpakken gescheiden inleveren en recyclen, evenals blik
- de vervuiler betaalt
- let bij mestvergisting op de toenemende aanvoer van grondstoffen (verkeer)
- geef als gemeente het goede voorbeeld
- warmte/koude-opslag
- wit asfalt en minder straatverlichting

6. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

6.1. DRAAGVLAK VOOR DE SPEERPUNTEN

- Het Inwonerspanel staat achter de gekozen speerpunten van de gemeente. Alle speerpunten worden door minimaal tweederde van het panel als (zeer) belangrijk beoordeeld. Driekwart van de panelleden vindt het goed dat de gemeente met deze speerpunten de komende jaren extra inzet op duurzaamheid.
- De twee speerpunten die het belangrijkste zijn volgens het panel zijn Energiebesparing in de (woning)bouw en Afvalscheiding en hergebruik grondstoffen.
- Ruim een kwart van de panelleden wil zelf een extra bijdrage leveren aan een duurzamer Ede, vooral als het gaat om praktische zaken in de dagelijkse sfeer.

6.2. VERDUURZAMING VAN WONINGEN

- De meeste woningen van de panelleden hebben dubbel glas en dakisolatie. Twee derde van de koopwoningen van de panelleden hebben (spouw)muurisolatie en bijna de helft heeft vloerisolatie.
- Een vijfde van de eigenaren van een koopwoning verwacht binnen 5 jaar zonnepanelen te installeren.
- De panelleden weten vaak niet of ze vloerisolatie, zonnepanelen, zonneboiler en/of een warmtepomp zouden willen. Blijkbaar zijn deze maatregelen nog niet zo bekend. Extra informatie hierover zou de bereidheid om deze maatregel te nemen kunnen vergroten.
- De belangrijkste reden om de woning energiezuiniger te maken, is dat de energierekening lager wordt. Op de tweede plaats worden milieu-overwegingen genoemd en daarna comfort in de woning en waardeinstijging van de woning.
- Panelleden met een koopwoning vinden het vrij logisch dat energiezuinige woningen duurder zijn dan onzuinige woningen. Huurders zijn duidelijk minder positief over een huurverhoging na woningisolatie door de verhuurder, ook al dalen de energiekosten.
- Van alle panelleden is 3% enthousiast voor een verhuizing naar een duurzame woonbuurt in Ede, 15% heeft misschien belangstelling en 11% weet het (nog) niet. Mensen met (mogelijke) interesse zijn vooral starters.

6.3. DUURZAME MOBILITEIT

- 43% van het panel overweegt om in de komende twee jaar een energiezuinige auto aan te schaffen. Ze verwachten dan vaker een zuinige diesel- of benzineauto aan te schaffen dan een ander type energiezuinige auto.
- Voor drie kwart van de panelleden is het verhuren van de eigen auto geen optie. Een kwart zou dit (wellicht) wel willen of doet het al.
- Voor ongeveer een kwart van de panelleden is het wellicht mogelijk om een deelauto te huren en dan een eigen auto te verkopen, vooropgesteld dat er voldoende deelauto's beschikbaar zijn. Een kleine groep ziet het als een reële optie.
- Voor het bezoek aan diensten als tandarts, kapper en bank gebruiken de panelleden het vaakst de fiets, gevolgd door sport/hobby en mantelzorg/vrijwilligerswerk. Voor winkelen gebruikt het Edese panel vaker de fiets dan voor boodschappen. Als men op visite gaat of naar werk/studie, dan pakt men vaker de auto.
- Per activiteit kiest 2% tot 6% van de panelleden doorgaans voor carpoolen. Het hoogst scoren hier sport/hobby, vrijetijd en winkelen. In totaal kiest 17% van de panelleden bij een of meerdere activiteiten doorgaans voor carpoolen.
- De activiteit waarvoor de panelleden het meest regelmatig (minimaal wekelijks) de fiets pakken, is boodschappen doen, gevolgd door sport/hobby, werk/studie en diensten (kapper, tandarts, bank). Dit zijn natuurlijk ook activiteiten die veel panelleden meerdere keren per week ondernemen.

6.4. GEMEENTELIJKE COMMUNICATIE OVER DUURZAAMHEID

- Minder dan de helft van de panelleden acht zichzelf (zeer) goed op de hoogte van de mogelijkheden om duurzaam te wonen en te leven. Een even grote groep acht zichzelf enigszins op de hoogte. Een op de acht weet er weinig van.
- De subsidies voor zonne-energie en voor woningisolatie zijn het meest bekend en gebruikt. De duurzaamheidslening en de zonatlas zijn minder bekend en ook minder vaak gebruikt door de panelleden.
- Een kwart van de panelleden vindt dat de gemeente Ede hen genoeg informeert over de mogelijkheden om duurzaam te wonen en te leven. Er lijkt behoefte aan extra informatie vanuit de gemeente over duurzaam wonen en leven.
- De panelleden geven vooral aan dat zij behoefte hebben aan een brede inzet van verschillende informatiekkanalen.
- Tot slot hebben 161 panelleden suggesties gedaan om het duurzaamheidsbeleid (nog) verder te verbeteren.